

VÝROČNÁ SPRÁVA

o činnosti a hospodárení Domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov Kaštieľ v Stupave

ZA ROK 2012

OBSAH

I.	Základné identifikačné údaje poskytovateľa.....	3
II.	Slovo riaditeľa	4
III.	Profil a služby	5
IV.	Organizačná štruktúra.....	8
V.	Špecializovaný úsek	10
VI.	Prevádzkové podmienky	12
VII.	Pravidelné aktivity	13
VIII.	Pre telo a pre dušu	17
IX.	Kalendárium	19
X.	Iniciatíva klientov	28
XI.	Dobrovoľníctvo	29
XII.	Financovanie	31
XIII.	Podakovanie sponzorom.....	32
XIV.	Tiráž	33

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov organizácie: Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Kaštieľ

sídlo: Hlavná 13, 900 31 Stupava

IČO: 00364193

Zriad'ovateľ: Bratislavský samosprávny kraj

Právna forma: Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Kaštieľ v Stupave je rozpočtovou organizáciou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na rozpočet Bratislavského samosprávneho kraja.

Zriad'ovacia listina: číslo 007/2009

Štatutárny zástupca: štatutárnym zástupcom DSS a ZpS Kaštieľ je riaditeľ zariadenia Mgr. Michal Petrovaj.

SLOVO RIADITEĽA

Rok 2012 z môjho pohľadu – pracoval som celý rok ako riaditeľ zariadenia. Bol to z môjho pohľadu ťažký, ale krásny rok. Ťažký preto, lebo ja som si zvykal na zamestnancov a zamestnanci na mňa. A ťažký aj preto, že tento rok bol rokom vymedzovania si vzájomných pravidiel spolupráce a naplňania mojich predstáv o fungovaní zariadenia. A tieto predstavy riaditeľa nemusia vždy naraziť na pozitívnu odozvu zamestnancov.

Zase som sa presvedčil o obrovskom potenciáli, ktorý sa skrýva v zamestnancoch nášho zariadenia – len ich presvedčiť o správnosti mojich krokov a rozhodnutí, o správnosti zmien, ktoré budú v prospech každého jedného klienta v našom domove. Na tvorivom potenciáli mnohých zamestnancov je potrebné v ďalšom období rozvoja zariadenia stavať. A je mi jasné, že ma čaká permanentná edukácia a správne volený prístup pri presadzovaní mojich zámerov a cieľov.

Dovolím si preto napísať: ideme ďalej!

Mgr. Michal Petrovaj

PROFIL A SLUŽBY

V historickej budove Kaštieľa sídli zariadenie už skoro 50 rokov. Za také dlhé obdobie sa menil názov zariadenia, jeho zriaďovatelia, riaditelia, zamestnanci a klienti, ale stále ponúka služby ľuďom odkázaným na pomoc. Na začiatku svojej existencie malo zariadenie vyše 300 klientov. Postupne, rokmi, sa ich počet znižoval, a tento proces naďalej pokračuje. Pod správu Bratislavského samosprávneho kraja prešlo zariadenie v roku 2002, predtým fungoval pod vedením Krajského úradu v Bratislave, ešte skôr Okresného úradu Bratislava – vidiek.

Doterajší vedúci a riaditelia: od vzniku Martin Brénner, do r. 1976 Jozef Mader, 1976 – 1986 Štefan Neradovič, 1986 – 1989 Ivan Horn, 1990 – 2009 Ing. Viera Nagyová, 2009 – 2011 Mgr. Pavol Podmajerský, 2011 – Bc. Erika Molnárová, od roku 2011 – Mgr. Michal Petrovaj.

Zamestnanci zariadenia poskytujú odborné a obslužné činnosti: sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, ošetrovateľskú starostlivosť. Z obslužných činností, okrem ubytovania a stravovania, poskytujeme pranie, úschovu cenných vecí, osobné vybavenie, ak si ho klient nemôže zabezpečiť sám, zabezpečovanie rôznych aktivít a záujmových činností. Služby poskytujeme podľa individuálnych potrieb klientov, ich zdravotného a psychického stavu. Zvýšenú pozornosť venujeme novým klientom, pre ktorých bol vypracovaný adaptačný proces.

Sociálni pracovníci zabezpečujú odborné poradenstvo, sociálne terapie, záujmové činnosti, pomáhajú udržiavať spoločenské a pracovné návyky. V našom zariadení môžu klienti denne využívať aj služby psychológa. Všetky terapeutické

výkony nariadené lekárom vykonávajú klienti pod dohľadom fyzioterapeuta, ktorý okrem toho sa snaží udržať a zvyšovať pohybovú aktivitu. Ošetrovateľskú starostlivosť zabezpečujú klientom opatrovatel'ky a sestry v nepretržitej prevádzke. Odborne spôsobilý personál venuje svoju starostlivosť najmä prijímateľom postihnutým chronickou, alebo nevyliciteľnou chorobou, trvalým hendikepom vrodeným, alebo získaným, či následkom úrazu. Lekársku starostlivosť zabezpečujeme praktickým lekárom a odbornými lekármi (psychiater, gynekológ, urológ) priamo v našom zariadení, na iné odborné vyšetrenia vozíme klientov do zdravotníckych zariadení v Stupave, Malackách a Bratislave.

Stravovanie je zabezpečované vo vlastnej prevádzke. Pripravujeme 3 druhy jedál, podľa jednotlivých diét. Okrem toho pripravujeme jedlá pre mimoriadne príležitosti, ako letné opekačky, zábavy, či posedenia. Klienti majú samozrejme zabezpečený aj celodenný pitný režim.

Kapacita zariadenia sa v roku 2012 menila. Dodatkom č. 1 k zriaďovacej listine. Do 31.10.2012 bola kapacita DSS (Domov sociálnych služieb) 167 miest a ZpS (zariadenie pre seniorov) 83 miest. Od 1.11.2012 sa zmenila tak, že v DSS je kapacita 150 miest a v ZpS je 50 miest.

Naplnenosť kapacity počas roka 2012 bolo nasledovné:

V DSS bola na začiatku roka poskytovaná celoročná pobytová služba 164 klientom.

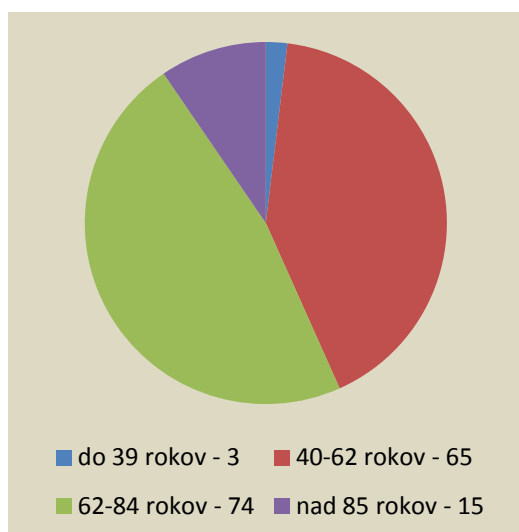
V priebehu roka bolo prijatých 32 nových klientov, zomrelo taktiež 32 klientov a 7 klientov zo zariadenia odišlo, buď do domáceho prostredia, alebo do iného zariadenia sociálnych služieb. K 31.12.2012 sme mali v DSS 157 klientov.

V poradovníku čakaťel'ov k 31.12.2012 sme mali 43 žiadostí o uzatvorenie zmluvy.

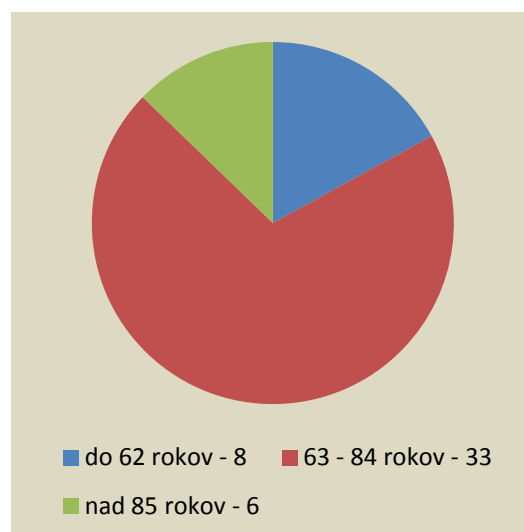
V ZpS bola poskytovaná služba 55 klientom, v priebehu roka 8 klientov zomrelo, teda k 31.12.2012 sme mali 47 klientov.

Z hľadiska **vekovej štruktúry** bolo členenie nasledovné: v DSS sa poskytovali služby 3 klientom mladším ako 39 rokov. Klientov vo veku od 40 do 62 rokov bolo 65, od 62 do 84 rokov 74 klientov, nad 85 rokov 15 klientov. Veková štruktúra v ZpS: do 62 rokov 8 klientov, od 63 do 84 rokov 33 klientov, nad 85 rokov 6 klientov. (pozri graf)

DSS

ZpS

Najstarší klienti – 93-ročná žena a 92-ročný muž žijú v zariadení pre seniorov.

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA

V priebehu roka 2012 nedošlo k zmenám organizačnej štruktúry zariadenia. Pracovný pomer ukončilo 7 zamestnancov, prijali sme 12 nových zamestnancov, čím sme naplnili plánovaný počet pracovných síl. V súvislosti so vznikom špecializovaného úseku sme posilnili jeho tím o opatrovateľku a arteterapeutku.

V priebehu roka sme pripravovali budúce zmeny, týkajúce sa organizačnej štruktúry, vzdelávania zamestnancov

a systému ich hodnotenia v súlade so schválenými Podmienkami kvality v sociálnych službách. Funkčný systém by sme mali mať vytvorený v priebehu roka 2013. Koncom roka sa nám už podarilo vypracovať a zaviesť do praxe Adaptačný proces nového zamestnanca. Tento krok výrazne skvalitní tzv. zapracovanie nového zamestnanca.

V oblasti vzdelávania zamestnancov sme sa sústredili na dva okruhy. Jedným bolo školenie trénerov kvality sociálnych služieb, aby sme vďaka nim mohli ľahšie implementovať výstupy Podmienok kvality v našom zariadení. Školenia a tréningy absolvovali traja naši zamestnanci.

Keďže bol vytvorený špecializovaný úsek pre klientov s Alzheimerovou chorobou a rôznymi druhmi demencií, druhou oblasťou vzdelávania boli kurzy a školenia zamerané na prácu s klientom s takýmto postihnutím. Na základe projektov sa nám podarilo v priebehu minulého roka získať z Nadácie Memory finančný príspevok vo výške 600€ na vzdelanie 3 sestier, ktoré ocenili prínos školenia na ich prácu.

V 2.polroku sme veľmi efektívne spolupracovali s Centrom Memory. Témy vzdelávacích podujatí boli venované taktiež pomoci klientom s Alzheimerovou chorobou a rôznymi druhmi demencií, validácii, zlepšovaniu komunikácie, aktivizácii týchto klientov. Na workshopoch a prednáškach PhDr. M.Wirth sa zúčastnilo 39 zamestnancov.

Využili sme tiež ponuky vzdelávacích podujatí organizovaných Bratislavským samosprávnym krajom. (Tabuľka uvádza prehľad najviac prínosných vzdelávacích podujatí)

téma vzdelávacieho podujatia	organizátor	počet zúčastnených
Klient s Alzheimerovou chorobou v sociálnych službách	Centrum Memory	3
Práca s klientom v terminálnom štádiu	BSK	4
Moderné metódy v ošetrovaní chronických rán	BSK	3
Problematika spôsobilosti klienta na právne úkony	BSK	2
Štandardizácia kvality v zariadeniach sociálnych služieb	BSK	3
Práca s rodinami osôb so zdravotným postihnutím	BSK	2
Ošetrovateľská starostlivosť o klienta s Alzheimerovou chorobou	DSS Domus Bene	5
Aktivizácia seniora s demenciou	DSSaZpS Kaštieľ	10
Úvod do metódy efektívnej komunikácie s pacientmi postihnutými demenciou. Validácia podľa Naomi Feil	Centrum Memory	3
Komunikácia s klientom s demenciou	DSSaZpS Kaštieľ	26

Koncom roka prebehla v zariadení skupinová supervízia. Bola zameraná na spoluprácu pracovných tímov, podporu vzájomnej spolupráce jednotlivých úsekov na základe zistených nevyužitých možností. V priebehu 9 týždňov supervízori zorganizovali stretnutia so sociálnymi pracovníkmi, so zdravotníckym personálom a s vedením zariadenia. Uskutočnili sa aj spoločné diskusie, na ktorých sa pomenovali konkrétne nedostatky a spôsoby ich odstránenia. Závery zo supervízie boli prezentované na stretnutí zástupcov všetkých úsekov a boli zahrnuté do pracovných plánov jednotlivých zamestnancov. Niektoré odporúčania boli ihneď zavedené do praxe.

V priebehu roka sme sa snažili podporovať prácu zamestnancov aj formou rôznych benefitov. Bol vytvorený plán voľnočasových aktivít, začiatkom leta sme zorganizovali v parku posedenie spojené s ochutnávkou gulášu. Formou sponzorských darov získavame voľné vstupenky na filmové predstavenia do digitálneho kina v Stupave a do bratislavských divadiel.

ŠPECIALIZOVANÝ ÚSEK

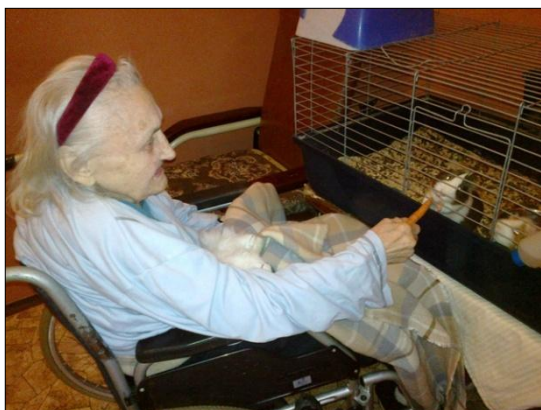

Vzhľadom na to, že v zariadení poskytujeme služby viacerým klientom s Alzheimerovou chorobou a rôznymi druhmi demencií, a v poradovníku čakatel'ov máme záujemcov s týmto ochorením, vytvorili sme špecializovaný úsek určený tejto cieľovej skupine, ktorý funguje od 1.10.2012 a má kapacitu 39 miest. Na špecializovanom úseku je klient v prostredí, ktoré je bezpečné a pokojné a zároveň poskytuje dostatok podnetov. Komunikácia je prispôsobená jeho poznávacím schopnostiam, pre každého sa snažíme vytvoriť veľmi citlivo individuálny rozvojový plán.

K ďalším pravidelným činnostiam patrí arteterapia, tvorivé dielne, zážitková canisterapia, účasť na pravidelných bohoslužbách, sledovanie DVD...

Cieľom poskytovania služieb na tomto úseku je ponúkať klientom podnety a činnosti, ktoré sú primerané ich schopnostiam, zabrániť pasivite, a tým pomôcť zachovať ich zručnosti a sebestačnosť čo možno najdlhšie. Pri takýchto činnostiach je proces dôležitejší ako samotný výsledok a súvisí s ním aj podpora sociálnych kontaktov a verbálnej komunikácie, čo je pri tomto ochorení veľmi dôležité.

Pri formovaní denného programu sme sa v prvom rade sústredili na vytvorenie stabilného denného programu s primeranou aktivizáciou počas dňa. Klienti podľa stupňa ochorenia boli rozdelení do 3 skupín kognitívnej rehabilitácie. Na rehabilitácii sa pravidelne zúčastňujú jedenkrát týždenne.

Okrem toho medzi pravidelné aktivity patria ručné práce – od najjednoduchších, zameraných na udržiavanie jemnej motoriky až po tvorivé – maľovanie, lepenie, práca s hlinou. Aj tu je hlavným zmyslom podpora sociálnych kontaktov, pocit užitočnosti a úspechu. Aktivitu kombinujeme s počúvaním obľúbenej hudby. Z tohto úseku máme tradične veľmi bohatú účasť na katolíckych omšiach i evanjelických bohoslužbách usporadúvaných v zariadení. V rámci možností navštevujeme aj susediaci kostol. Za dôležitú a prínosnú považujeme aj intenzívnu spoluprácu s fyzioterapeutom.

Veľmi pozitívne je i to, že sa nám darí pre klientov zabezpečiť kontakt s domácimi zvieratami. Na oddelení sa staráme o morské prasiatka a pravidelne poskytujeme zážitkovú canisterapiu, čo prispieva k domácejšej atmosfére a dáva klientom priestor na vyjadrenie svojich emócií.

V budúcnosti plánujeme pokračovať v rozbehnutých aktivitách a zároveň zintenzívniť individuálny prístup ku všetkým klientom.

PREVÁDZKOVÉ PODMIENKY

Naším domovom je historická budova kaštieľa – krásna, priestranná, umiestnená v centre Stupavy, takže umožňuje klientom ľahký prístup ku komunitným službám, ktoré aj často využívajú. Budova je ale náročná na prevádzku. V roku 2012 sa nám podarilo uskutočniť veľa pozitívnych zmien aj pri minimálnych finančných nákladoch.

Na podnet samotných klientov bola zriadená návštevná miestnosť. Je oveľa pohodlnejšie prijať príbuzných, alebo priateľov tak, aby bolo zachované súkromie klientov. Počas roka zamestnanci kuchyne zútulnili priestory jedálne a sociálni pracovníci s klientmi vytvorili na jednotlivých úsekoch spoločenské miestnosti, kde si môžu posediť s kávou, knihou, zahrať spoločenské hry, alebo sa len tak porozprávať....

V roku 2012 bola uskutočnená aj generálna oprava a rekonštrukcia výťahu a vo vlastnej réžii sa nám podarilo vyregulovať vykurovací systém, aby neboli tepelné straty. Okrem toho sa v priebehu roka uskutočnila celková rekonštrukcia dvoch kúpeľní a sociálnych zariadení na dvoch úsekoch.

Ku kaštieľu patrí aj nádherný park, zamestnanci a klienti sa pravidelne starajú o okolie, udržiavajú zeleň, čistia chodníky, vysádzajú kvety a radi si posedia na nádvorí.

PRAVIDELNÉ AKTIVITY

Obyvatelia majú k dispozícii pravidelný denný a týždenný program aktivít, v závislosti od toho, čo ich najviac zaujíma a čomu sa radi venujú. Svoje nadanie využívajú v rôznych skupinových aktivitách. V zariadení fungujú: spevácky krúžok, výtvarná dielňa, tvorivá dielňa, keramická dielňa, Mičurínsky krúžok, drevárska dielňa. Voľný čas zaplňajú aj pravidelne organizované spoločenské hry, Bingo, pamäťové cvičenia, výučba nemčiny, kino a hudobné posedenia.

Tvorivé aktivity

RUČNÉ PRÁCE – tvorivým aktivitám sa venujú skupiny, ktoré sa zameriavajú na precvičovanie jemnej motoriky u obyvateľov s určitým stupňom fyzického hendikepu. V prvom rade je pre nás dôležité zmysluplné využitie voľného času, podpora

komunikácie a spoločenských kontaktov. Máme radosť z každého výrobku, ktorým môžeme obdarovať blízkych, alebo ho využiť pri výzdobe našich interiérov. V uplynulom roku sa nám okrem klasického kašírovania veľmi osvedčila aj práca so skartovaným papierom. Pri jeho trhaní sa totiž uplatnia aj ťažko postihnutí, ktorí tak môžu v skupine zdieľať pocit užitočnosti. Tých po mozgovej príhode, ktorí majú funkčnú len jednu ruku, vieme zapojiť do práce s krepovým papierom, z ktorého, po sformovaní do guľčiek, lepíme krásne obrazy.

TVORIVÉ DIEĽNE – už samotný názov nám prezrádza, že sa tu deje niečo tvorivé. Stretávame sa tu, aby sme nielen využili svoj voľný čas, ale i ukázali, že aj my niečo

dokážeme. Maľujeme, vystrihujeme, trháme, lepíme, tkáme, vyrábame papier, košíky, koberčeky i vankúše, rôzne dekorácie, ozdoby, obrázky. Naše práce nie sú celkom dokonalé, ale sú hlavne originálne a prinášajú nám radosť. Najviac nás poteší, keď našim darčekom niekomu urobíme radosť, alebo sú užitočné nejakým iným spôsobom. Výrobky sa použijú na obdarovávanie iných ľudí, na prezentáciu počas vianočnej burzy, či počas Dňa otvorených dverí. „Som veľmi rada, keď niečo robím, najradšej tkám koberce a starám sa o kvetiny. S tými sa aj rozprávam“, hovorí Štefka.

KERAMICKÁ DIELŇA - Ďalším priestorom pre rozvoj tvorivosti a jemnej motoriky je aj práca s hlinou. V našom zariadení zatiaľ pracujeme s hlinou len na „amatérskej úrovni“, t.j. bez hrnčiarskeho kruhu a pece. Kto sa nebojí trochu si zašpiniť ruky, naučí sa vytvárať najrôznejšie ozdobné predmety. Stačí trochu popustiť uzdu

svojej fantázie. Okrem toho modelovanie pôsobí veľmi upokojujúco, hlina dokáže absorbovať vnútorné napätie, ktoré sa z času na čas môže vyskytnúť u každého z nás.

PRÁCA S DREVOM A MAĽOVANIE - Práca v dielni je zameraná na rôzne esteticko - účelové spracovanie dreva, napr. rezané či vyrezávané výrobky zo sušeného orecha, rôznych zaujímavých konárov nájdených v lese, z ktorých sa dajú vyrobiť ozdobné, či užitočné predmety (šachové figúrky, lampy a pod.). V dielni tvorivo spracúvame staré a nepotrebné skrine, či iný vyhodенý nábytok na poličky, rekonštruujeme staré rámy a pod. Z väčších dosiek sme vytvorili rôznu výzdobu do chodieb kaštieľa, napr. stĺpové umelecké obrazy viac ako tri metre vysoké, ktoré sú akýmisi maľovanými kolážami viacerých autorov – obyvateľov zariadenia. Veľkou výzvou bol aj projekt „Obývačka“.

Počas niekoľkých mesiacov sme sa podujali vytvoriť z bývalej fajčiarnie útulnú oddychovú

miestnosť. Bola to skutočne namáhavá, dlhá práca, do ktorej sa zapojili mnohí klienti z úseku. Okrem maľovania sme si vyrobili aj časť nábytku v netradičných atypických formách, rôzne police, skrinky, zásuvky, knihovňu a pod. V miestnosti je zavedený televízny signál, môžeme tam pozerat' rôzne programy, napríklad populárne MS v hokeji. Hrávame tam hry, kreslíme a maľujeme, alebo len tak debatujeme. Klienti z tzv. „mičurinského krúžku“ sa od začiatku jari venujú záhradníčeniu, zo sadeníc pestujú papriku, paradajky a inú zeleninu.

SPEVÁCKY KRÚŽOK - V našom zariadení sa skrýva veľa talentov, dostatok ľudí s nadaním na spev, s citom pre hudbu. Preto na podnet obyvateľov kaštieľa vznikol spevácky krúžok, ktorý sa za 5 rokov svojej existencie pravidelne zúčastňuje na medzinárodnej speváckej súťaži v Plaveckom Podhradí a prezentuje sa aj na spoločenských podujatiach v priestoroch kaštieľa.

Pravidelne nacvičujeme nové piesne, alebo si zaspievame len pre radosť. Súčasťou speváckeho krúžku je aj príprava a servírovanie čaju, taktiež obsluha a jeho podávanie ostatným, čo zároveň napomáha rozvoju ich spoločenských zručností.

Oddychové aktivity

POSEDENIE PRI PESNIČKE - Raz týždenne máme obľúbené posedenie v spoločenskej miestnosti, kde počúvame hudbu „našej“ mladosti, alebo sledujeme záznamy humoristických relácií „pre pamätníkov“. Občas si pri tom aj zatancujeme a porozprávame sa o časoch našej mladosti.

PREMIETANIE FILMOV – Do týždenného programu je zaradené aj pravidelné premietanie filmov. Snahou sociálnych pracovníkov je premietat' obyvateľom filmy, ktoré im nielen pripomenú časy minulé, ale aj filmy novšie, zo súčasnosti. Táto príjemná, oddychová aktivita ich veľmi baví, čo sa odráža najmä na účasti milovníkov filmu a diskusiách po filmových predstaveniach.

PRE TELO A PRE DUŠU

Klienti pravidelne navštevujú bohoslužby v blízkom rím.-kat. kostole, sv.omše sa konajú aj v našom zariadení. Duchovní rôznych vierovyznaní tiež často navštevujú našich klientov osobne, podľa ich potreby (chodia spovedať, poskytnúť útechu, porozprávať sa). Evanjelické služby Božie sa konajú v našom zariadení každý párny týždeň. Okrem toho sa za pomoci členov Evanjelického zboru v Bratislave zúčastňujeme na službách božích v kostole v Dúbravke i na Legionárskej ulici v Bratislave.

V období Veľkonočného týždňa pre klientov s náboženským cítením sme zorganizovali výlet do Marianky na Krížovú cestu. V krásnom prostredí bukového svahu sme v miernom stúpaní, pri každom zo 14 zastavení, zapálili sviečku a prečítali sme príslušný liturgický text.

Pri príležitosti sviatku zosnulých sme si pripomenuli našich blízkych a spolubývajúcich, ktorí nás už opustili. Na úsekoch, a potom aj v kaplnke sme pri zapaľovaní sviečok v modlitbách spomínali na chvíle, ktoré sme spolu strávili. Spomienkové stretnutie sme zorganizovali aj na stupavskom cintoríne.

ZUMBA – akýkoľvek pohyb je zdravý. O tom sa presvedčajú aj naši klienti na cvičeniach zumby, ktoré vedie p. Eva Sabajová. Jednoduché kroky v rytme hudby rozohrejú organizmus a udržiavajú pohyblivosť kĺbov.

CYKLISTIKA – na bicykloch sa dá bezpečne a jednoducho spoznávať mesto Stupava a jeho krásne okolie. Výlety od jari do jesene majú v radoch klientov svojich stálych záujemcov.

PRECHÁDZKY do okolia, leňošenie na deke – okolitý park ponúka široké možnosti na oddych na čerstvom vzduchu. Keď je pekné počasie, klienti radi chodia na prechádzky, alebo v horúce dni oddychujú v tieni stromov.

BURZA ŠATSTVA – burzy organizujeme niekoľkokrát do roka a je to náš vlastný obchodný dom. Rozdiel je iba v tom, že nemusíme nikam cestovať a vždy nájdeme pre seba niečo pekné a potrebné.

POHYBOVÉ AKTIVITY - Prínosom pohybovej aktivity je zlepšenie kondície. Výber pohybovej aktivity sa odvíja vždy od zdravotného stavu klienta.

Tieto aktivity prinášajú nielen radosť, ale podporujú funkciu pamäte a priestorovú orientáciu. Jemnou motorikou si klienti precvičujú pohyby s prstami.

KALENDÁRIUM

JAR 2012

Typickým podujatím konca zimy býva tradičná **fašiangová zábava**. Zúčastnilo sa na nej 80 klientov zo všetkých úsekov. V pripravených maskách (rôzne rozprávkové bytosti, zvieratá, čert, nevesta, pirát a veľa iných) sme sa pri hudbe zabávali spolu so zamestnancami, ktorí nám veľmi pomáhali aj pri príprave masiek. Okrem príbuzných a známych klientov prijala naše pozvanie aj riaditeľka odboru sociálnych vecí Bratislavského samosprávneho kraja Mgr. Michaela Šopová. Zábava prebiehala v duchu fašiangov, s neodmysliteľnými šiškami a tancom. Dokonca nás prišli pozdraviť známi z Lozorna a Stupavčania z Mestského kultúrneho a informačného centra. Spoločne s našim speváckym zborom si zatancovali a zaspievali, nevynechali pritom ani „klúčovú“ pieseň: Fašiangy – Turíce. Samozrejme nesmelo chýbať ani tradičné „pochovávanie basy“ a spoločné spievanie „Olóres, dolóres“.

Medzi tradičné jarné podujatia patrí aj **šachový a kartový turnaj**. Tento ročník tiež si našiel svojich víťazov, ktorých potešili okrem diplomov aj vecné ceny. V jarnom období sme oslávili **Deň matiek** a užili si **Majálesovú zábavu** na dvore kaštieľa. S občerstvením a pri živej hudbe sme strávili príjemné popoludnie. Prišlo nám aj počasie, takže bola to tradičná majálesová zábava s tancom pod holým nebom.

V máji sme absolvovali aj **výlet do galérie** v Mestskom centre kultúry v Malackách, kde sa nachádzali fotografie klientov prezlečených za svetoznáme

osobnosti s témou „(ne)známe osobnosti“. Páčila sa nám myšlienka riaditeľky tohto združenia – „prezliecť sa môžeme za hocikoho, ale dôležité je to, čo máme v srdci“, s ktorou sa stotožnili aj všetci naši obyvatelia. Navštívili sme aj Chránenú dielňu patriacu neziskovej organizácii Vstúpte. Mgr. Lenka Špaldová so svojimi klientmi nám ukázala ako ich dielňa funguje a aj výrobky z rôznych materiálov. Nakoniec sme nevynechali ani výstavu v Centre voľného času s názvom **"Plastovo"** – dozvedeli sme sa, čo všetko sa dá ešte vytvoriť z odpadu.

Na jarné obdobie pripadlo aj množstvo spoločných chvíľ strávených vonku pri úpravách záhrady a parku. Čistili sme trávniky a okolie kaštieľa, vysádzali kvety, zakladali zeleninovú záhradu.

Naša snaha otvárať sa komunite priniesla ovocie pri organizácii podujatia **Víkend historických parkov a záhrad**. Za podpory našich zamestnancov organizátori pripravili zaujímavý a pestrý program v kaštieli a v parku. Pútavé a netradičné bolo aj čítanie pod gaštanom na nádvorí kaštieľa v podaní herca Ivana Vojteka.

LETO 2012

Leto u nás začal **Deň otvorených dverí**. 22.júna sa po druhýkrát v našom kaštieli „otvorili dvere pre všetkých“. Asi 65 návštevníkov (medzi nimi aj dve triedy ZŠ) prilákal nielen zaujímavý program, ale určite aj starobylé múry kaštieľa a bežný život jeho obyvateľov. Na nádvorí hrala živá hudba (p.Jozef Kralovič a neskôr hudobná skupina Paronýmia), ktorí roztancovali nielen našich klientov a zamestnancov, ale i návštevníkov. Vnútri si všetci mohli pozrieť kaplnku a priestory,

v ktorých prebiehajú rôzne aktivity – tvorivé dielne, keramickú a rezbársku dielňu, čajovňu, spoločenské aj terapeutické miestnosti, ale i izby našich obyvateľov. Väčšina z nich bola pri návštevách aj v prevádzke, a tak mohli návštevníci „na živo“ vidieť, ako klienti pracujú a vyrábajú zaujímavé a krásne predmety, neskôr vystavené v priestoroch kaštieľa. Na každej „zastávke“ ponúkali chutné koláčky a žiaden návštevník neodišiel naprázdno – všetkým sa ušli malé keramické pozornosti.

V Modre – Harmónii sa konal už **3.ročník turnaja v Petangu**, ktorý zorganizoval Domov sociálnych služieb Merema z Modry. DSS a ZpS Kaštieľ a tým aj mesto Stupava reprezentovali naši klienti Jana, Ibolya, Vlasta, Rudolf, René a Ján. Na turnaji naše 6-členné družstvo súperilo medzi ďalšími 32. Na úspechy z predchádzajúcich ročníkov sme síce nenadviazali, ale bez cien sme sa nevrátili. Mali sme čas aj na iné príjemné a zábavné súťaže – hod do cieľa, preťahovanie lanom, vešanie ponožiek na čas, skákanie na trampolíne... Pozreli sme si tiež divadelné predstavenie a domáci pripravili aj diskotéku.

Začiatkom júla, tak ako každoročne, sa naši klienti zúčastnili na **letných súťažných hrách**, ktoré organizuje DSS Plavecké Podhradie. Bolo tam všetko čo k tomu patrí a čo máme radi – dobrý guláš, sladkosti, zábava, súťaže, odpočinok, dobrá tancovačka. A na koniec diplomy, medaily a ocenenia. Znovu sme získali aj diplom aj medaily, a veľmi nás teší, že sme stále úspešní. Na záver sme spoločne všetci vypustili k nebu farebné balóniky so želaniami.

Rozprávkovú sobotu

sme zažili 21. júla
v popoludňajších hodinách. Zo Slovenského zväzu telesne postihnutých v Malackách nás navštívila divadelná skupina Pavúčky so svojou najnovšou rozprávkovou hrou „O zelenej svinke“. Deti v predstavení vydali zo seba to najlepšie a ukázali, že všetko sa dá, keď človek chce a keď na sebe pracuje.

Obyvatelia kaštieľa zase zistili, že aj napriek postihnutiu sa dá žiť a nielen prežívať. Odmenili účinkujúcich neutíchajúcim potleskom.

Minulé leto sme využili na niekoľko relaxačných **výletov**. Jeden z letných dní sme strávili na malej zoo-farme – na Jakubovských rybníkoch a v Malackách. Dobrú náladu sme mali z krásneho prostredia a pekného letného počasia. Každoročne chodievame aj do Vincovho lesa,

na naše obľúbené kúpalisko. V minulom roku sme zorganizovali 2 výlety na toto kúpalisko. 38-stupňová voda s vírivkou blahodarne pôsobí na naše telá. Využívame aj plavecký a oddychové bazény, vo vode hrávame rôzne zábavné a pohybové hry. Vychutnali sme si aj **opekačku** na Železnej studničke, kam sme sa vybrali s vedúcou sociálno - zdravotného úseku.

Navštívili sme aj kultúrne podujatia. V Slovenskom národnom múzeu v Bratislave sme si pozreli **výstavu** „Ohýbaj ma, mamko!“ Milým prekvapením bolo pre nás stretnutie s bývalým prezidentom SR R.Schusterom, s ktorým sme sa spoločne na pamiatku aj odfotografovali.

V lete sme u nás privítali aj veľmi milú návštevu – 15-ročnú Jarku Slovákovú z Bodonošu (Slovákmi obývané mesto v Rumunsku), kde žije a študuje na hudobnom lýceu. Potešila nás svojím nádherným spevom za doprovodu hudobníka Petra Meša z Púchova. **Koncert** talentovanej mladej speváčky sa uskutočnil vďaka pomoci Mestského kultúrneho a informačného centra v Stupave a p. Mazancovej zo súboru Nevädza, ktorí nám zapožičali hudobné nástroje.

Veľmi nás tešia všetky **návštevy** v našom domove. Počas minulého roka sme u nás privítali množstvo hostí. Tí najmenší k nám chodia pravidelne – deti z materských škôl v Stupave Máste a z Ružovej ulice nám vždy pripravujú milé vystúpenia.

V predvianočnom čase nás so svojim programom potešili návštevou aj deti zo

Základnej školy v Stupave. Spomenula si na nás aj mládež zo stupavského klubu S3T a obdarovali nás aj darčekom.

Z klubu seniorov v Dúbravke k nám zavítal fungujúci tam spevokol. Dúbravanka nás potešila množstvom obľúbených známych piesní.

Trblietanie je názov už tradičného podujatia v našom kaštieli. V minulom roku sa na dvore ligotal dážď, a tak súťažiacimi sa hemžilo prízemie kaštieľa. Päť súťažných disciplín potrápilo nielen hlavy, ale aj overilo fyzickú výkonnosť. Jednoduché nebolo ani skladanie puzzle, nie vždy sa vydaril hod loptičkou do škatule, náročné bolo aj zametanie lopty do cieľa. Preverili sme si koncentráciu, výdrž, trpezlivosť a šikovnosť a užili dobrú zábavu vo výbornej nálade. Nechýbalo ani odovzdávanie cien, diplomov a medailí víťazom jednotlivých disciplín. Po celodennom zápelení nám o to viac chutil záverečný guláš.

JESEŇ 2012

V minulom roku sme sa zapojili do 2.ročníka zaujímavého výtvarného projektu pod názvom **Staviame spolu mosty**. Maliarska úloha v minulom roku bola „Vidiek“. S odbornou pomocou prideleného nám výtvarníka – akad.soch. Viťa Bojňanského

a sociálnych pracovníkov sme pripravili súťažné práce – bolo to niekoľko menších obrazov a väčšie dielo, na ktorom pracovali traja klienti spoločne. Koncom septembra sme sa zúčastnili v bratislavskej Inchebe na slávnostnej vernisáži spojenej s vyhodnotením súťaže, odovzdaním cien a hudobným vystúpením Sisy Sklovskej, s ktorou sme sa aj spoločne odfotografovali. Potešila nás správa, že jeden z našich menších obrazov už bol predaný a našiel svojho nového majiteľa. Ostatné obrazy boli určené do verejnej dražby.

Župná olympiáda seniorov – 3.ročník

podujatia zorganizovaného BSK bol pre nás veľmi úspešný. Množstvo súťaží preverilo športovú zdatnosť trinástich 6-členných družstiev z celého Bratislavského kraja. Súťažilo sa v disciplínach: hod kriketovou loptičkou, hod šípkami na terč, florbal, kop do bránky, alebo hod do basketbalového koša, petang, ruské kolky,

hlavolamy a pečenie štrúdle. Zúčastnili sme sa aj na súťaži o najchutnejší župný koláčik, ktorý sme mali priniesť so sebou. Porotu tvorili všetci zúčastnení, ktorí po ochutnaní prideliť body. V konkurencii 13 druhov koláčov vyhralo práve naše tiramisu, ktoré chutilo najväčšiemu počtu „ochutnávačov“.

Koncom septembra sme využili lákavú ponuku – účasť na **hudobnom koncerte v Inchebe**. Pozvanie a vstupenky sme dostali od p.Milana Štefánika, ktorý bol spoluorganizátorom podujatia. Vystúpenia Katky Knechtovej, bratislavskej skupiny Le Payaco a celá atmosféra koncertu bola pre nás veľkým zážitkom.

Dni zelá sú tradičným mestským sviatkom.

Žije ním celá Stupava a aj my sa každoročne tešíme na jarmok, dobroty záhoráckej kuchyne a kultúrne podujatia. S pomocou personálu sme si mohli prezrieť, čo všetko jarmok ponúkal – výrobky od výmyslu sveta, remeselnícke ručné diela všetkých vzorov a farieb, ochutnali sme tradičné lokše, kapustnicu, a užívali si atmosféru zábavy a oddychu. Aj pekné počasie pridalo na kráse tomuto mestskému sviatku.

Domov sociálnych služieb Plavecké Podhradie nás pozval na už 4. medzinárodné stretnutie

„Spievajme na ľudovú nôtu“. V minulom roku sme sa na tomto podujatí zúčastnili ako hostia, nesúťažili sme. Po slávnostnom príhovore riaditeľ a DSS Plavecké Podhradie

sa začal celodenný program. V speve sa predstavili klienti z rôznych zariadení a aj hostia zo zahraničia.

Popoludnie so spevom a tancom – tak to nakoniec vyzeralo na hudobnom vystúpení Ing. Karola Rosenberga. Ten nás prišiel zabaviť v rámci projektu „Potešme inakšie výnimočných“. V jedálni kaštieľa zazneli známe slovenské a české pesničky, pán Rosenberg vytvoril neopakovateľnú atmosféru a výborne nás zabával.

ZIMA 2012

Pri príležitosti sviatku zosnulých sme si pripomenuli našich blízkych a spolubývajúcich, ktorí nás predišli do večnosti. Na úsekoch a potom aj v kaplnke sme pri zapalovaní sviečok a v modlitbách spomínali na spoločné chvíle, ktoré sme spolu strávili. Po spomienkovom obrade v kaštieli, sme v tichej spomienke pokračovali aj na stupavskom cintoríne. Niektorí z nás boli s vedúcou sociálno - zdravotného úseku zapáliť sviečky svojim príbuzným aj na cintoríne v Ružinove.

Katarínska zábava je v našom zariadení veľmi obľúbená. Svedčí o tom aj minuloročná účasť – zúčastnilo sa na nej 114 klientov. Lákadiel bolo hneď niekoľko, napríklad tombola s rôznymi výhrami a chutné občerstvenie. Ale predovšetkým to bola tradičná zábava s tanečnou hudbou, ktorú majú všetci radi.

Ku koncoročnému obdobiu patria už tradičné podujatia, bez ktorých by sa život v kaštieli nezaobišiel. Nevieme si predstaviť, žeby nás nenavštívil **Mikuláš s anjelom a čertom**. Patrí to ku koloritu decembra

a tešia sa na nich všetci. Aj v minulom roku prišli a hneď vytvorili atmosféru úsmevov, žartovania a milých darčiekov.

Je dobre vedieť, že sa na nás nezabudlo. Vždy nás o tom presvedčia aj **návštevy**

z rodných obcí

v predvianočnom čase. Aj v minulom roku k nám zavítali

predstavitelia samosprávy z Malaciek, Senca, Bernolákova, Kuchyne, Dúbravky...

V polovici decembra sa uskutočnilo tiež už tradičné podujatie – **Vianočné trhy**. Naša veľká jedáleň počas vianočných trhov vyzerala úplne inak: voňali tu klinčeky a vanilka, koláčiky, všetkým chutil chlieb s masťou a cibuľou. A k tomu diela a dielka, ktoré klienti po celý rok vyrábali v tvorivých dielnach: koberce, košíky, obrazy, darčkové tašky, zápisníčky, vankúše, pohľadnice, šálky a rukavice – kreatívne výrobky ako stvorené na vianočné darčeky. Trhy pokračovali na ďalší deň už na Trojičnom námestí v Stupave,

v rámci **Župných Vianoc**, na ktorých sa zúčastnili župan Bratislavského samosprávneho kraja Pavol Frešo, primátor Stupavy Pavel Slezák a viacerí primátori a starostovia zo Záhoria. Program župných Vianoc prebiehal aj v zámockom parku a v kaplnke Kaštieľa, do ktorej prišlo veľa návštevníkov so

záujmom pozrieť si predmety vyrobené v keramickej a tvorivej dielni a inštalovanú výstavu obrazov našich klientov.

V slávnostný **Štedrý deň** riaditeľ zariadenia a vedúca sociálno - zdravotného úseku navštívili všetkých klientov, aby im popriali krásne prežitie Vianočných sviatkov a odovzdali balíčky s darčekom.

INICIATÍVA KLIENTOV

„Stále nesieme zodpovednosť sami za seba, iba niekedy potrebujeme v niečom pomôcť“

V roku 2012 vznikla Rada klientov s cieľom skvalitnenia úrovne poskytovania sociálnych služieb v našom zariadení. Členovia Rady klientov boli zvolení na základe hlasovania obyvateľov jednotlivých úsekov Domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov Kaštieľ v Stupave. Bol im udelený menovací dekrét, ktorým získali funkciu zástupcov obyvateľov DSS a ZpS v Stupave. Pravidelné stretnutia sa konajú za prítomnosti riaditeľa zariadenia, vždy na konci kalendárneho mesiaca. Jednotliví členovia z radov klientov sa zaoberajú otázkami zlepšenia chodu zariadenia a spôsobu práce na úsekoch DSS a ZpS. Svojou aktívnou účasťou pomáhajú personálu pozrieť sa na problémy z ich strany, očami klientov, čo je prirodzene našou prioritou, aby sa u nás cítili ako doma a mali vytvorené podmienky podľa ich predstáv.

Zástupca klientov sa pravidelne zúčastňuje aj na stretnutiach stravovacej komisie, kde prezentuje pripomienky, prípadne sťažnosti, alebo spokojnosť so službami. Je to prejav snahy čo najviac zapojiť klientov do chodu zariadenia.

DOBROVOĽNÍCTVO

Práca dobrovoľníkov je súčasťou života takmer každej civilizácie a spoločnosti. Aj v našom zariadení sme v roku 2012 spolupracovali s dobrovoľníkmi v rôznych oblastiach dobrovoľníckej činnosti.

Na začiatku roka prebehol v našom zariadení prieskum, ktorý sa orientoval na vôľu spolupráce našich zamestnancov s dobrovoľníkmi. Keďže výsledky prieskumu boli pozitívne a 87% našich zamestnancov v prieskume prezentovalo názor, že by dobrovoľníci mohli byť veľkým prínosom pre naše zariadenie, rozhodli sme sa, že v roku 2012 zvýšime intenzitu práce s dobrovoľníkmi.

Od júna 2012 sme začali spoluprácu prostredníctvom webovej stránky www.dobrovolnictvo.sk, kde sme zaregistrovali naše zariadenie a pravidelne uverejňujeme dobrovoľnícke ponuky.

Cez letné mesiace nás opakovane 2x do týždňa navštevovali dvaja mladí dobrovoľníci Matej a Ondrej, ktorí aktívne trávili svoj čas rozhovormi a pomocou pri realizácii rôznych aktivít pre našich klientov. Pravidelne nás navštevovala aj pani Danka, ktorá svoj čas trávila najmä rozhovormi s klientmi špecializovaného úseku. Veľká vďaka patrí aj pani Eve, ktorá pravidelne chodievala s našimi klientmi do kostola na rímsko-katolícke sväté omše.

Dobrovoľníctvo v našom zariadení malo v roku 2012 rôzne podoby a neoceniteľnou dobrovoľníckou aktivitou bolo pre nás aj maľovanie a revitalizácia viacerých miestností v našom kaštieli. Dobrovoľníci vymaľovali na špecializovanom úseku miestnosť na kognitívne rehabilitácie, ktorú sme nazvali Nezábudka, a v decembri na prízemí ZOO miestnosť, ktorá sa bude využívať na animoterapie.

V septembri sme sa prvýkrát v histórii zariadenia zapojili do celosvetového podujatia – Medzinárodné dni dobrovoľníctva. V rámci tejto aktivity a EURÓPSKEHO ROKA AKTÍVNEHO STARNUTIA A SOLIDARITY MEDZI GENERÁCIAMI sa u nás v zariadení konala dňa 21.septembra prednáška prof. Ladislava Hegyiho (na fotografii druhý zľava) s názvom Zvláštnosti ochorení v starobe. Na prednáške sa prioritne zúčastnili zamestnanci sociálno-zdravotného úseku, pre ktorých bola určená. Na netradičnú dobrovoľnú vzdelávaciu aktivitu sa prišli pozrieť aj zamestnanci z Úradu verejného zdravotníctva SR, z Úradu vlády SR a jedna z ambasadoriek Európskeho roka aktívneho starnutia novinárka Kveta Škvarková. O návšteve u nás napísala aj vo svojom článku Postrehy z Dní dobrovoľníctva v Stupave.

Od októbra 2012 k nám pravidelne každý piatok chodia dobrovoľníci so svojimi psíkmi, aby naši klienti mohli byť súčasťou zážitkovej canisterapie. Neraz sa u nás stretnú aj 3 – 4 psi a vtedy je veru poriadne veselo.

Dobrovoľníctvo je dôležitým článkom nášho zariadenia a má veľký význam v živote našich klientov, nech sa s ním stretneme v akejkoľvek podobe. Preto budeme vytrvalo pracovať na tom, aby sa kruhy dobrovoľníkov v budúcnosti čo najviac rozšírili.

FINANCOVANIE

Všetky financie zastrešuje rozpočet, ktorý schvaľuje Bratislavský samosprávny kraj na každý ďalší rok.

V príjmovej časti bol na rok 2012 schválený rozpočet zariadenia vo výške 586.400 €.

V priebehu roka bol upravený na konečnú sumu 588.380,40 €.

Naplnenie rozpočtu v príjmovej časti bolo v roku 2012 na 99,41%, oproti plánu boli príjmy nenaplnené vo výške 3.485,36€.

V položke výdaje bol naplánovaný rozpočet vo výške 1.641.589 €. Po celkových úpravách rozpočtu vo výške 19.643,14 €, bol k 31.12.2012 rozpočet vyčerpaný vo výške 1.647.413,87, čiže na 99,17%.

Stav pohľadávok k 31.12.2012 bol vo výške 20.994,74 €

Závazky k 31.12.2012 sme evidovali v tejto výške:

neuhradené faktúry	20.005,37 €
zamestnanci	52.634,24 € mzdy 12/12
zúčtovanie s orgánmi SZ a ZP	31.290,66 € mzdy 12/12
daň /odvod dane/	4.828,66 € mzdy 12/12
zostatok SF	6.285,45 €
celkom záväzky:	115.044,38 €

DSS a ZpS Kaštieľ k 31.12.2013 mal zverený hmotný investičný majetok v celkovej výške: 5.697.874,35 €

V priebehu roka nám bol pridelený kapitálový transfer vo výške 7.884,-€, ktorý bol určený na zakúpenie 1 ks veľkokapacitnej pračky, a vyradený majetok činil výšku 2.004,34 €.

Celkovo DSS a ZpS Kaštieľ disponuje majetkom vo výške 6.049.318,68 €.

POĎAKOVANIE SPONZOROM

V minulom roku nás podporili aj viaceré firmy a súkromné osoby. Chceme poďakovať všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli klientom, alebo zamestnancom zariadenia.

V roku 2012 to boli:

digitálne kino X v Stupave,

Asseco Central Europe, s.r.o.,

Auto Valušek, a.s.,

Double N,

Galan, nábytok a doplnky,

Jaspis, s.r.o.,

Kimberly-Clark, s.r.o.,

MMI Gastro,

OZ Dlaň,

Pharmadent, s.r.o.,

SCA Hygiene Products Slovakia, s.r.o.,

súkromné osoby: J.Agricolová, K.Haba, K.Kurucová, K.Laco, P.Novosad, J.Pauld'uro.

TIRÁŽ

Výročná správa o činnosti a hospodárení Domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov Kaštieľ v Stupave za rok 2012

Autori textov: Badíková Jana, Belčíková Eva, Biksadská Renáta, Danášová Beata,
Fléglová Mária, Hájková Zuzana, Hrbeková Jana, Kralovičová Katarína, Kulačík Jozef,
Kuzmová Valéria, Milátová Daniela, Milová Bibiana, Petrovaj Michal, Slezáková Gabriela,
Sorád Vladimír, Stejskalová Janette, Suchárová Mária

Spracovanie a grafická úprava: Danášová Beata

Autori fotografií: Biksadská Renáta, Kralovičová Katarína, Kulačík Jozef, Suchárová
Mária

Všetky fotografie sú zverejnené so súhlasom osôb na nich zobrazených.

Ilustrácie: výtvarné práce klientov

Tlač: Stupava, 2013